צדק צדק תרדוף

תוכנית כלכלית חדשה

השבוע חגגנו את ל"ג בעומר. כל שנה אנו חוגגים את ל"ג בעומר ומעולם לא חשבנו שיש בחג הזה משהו מיוחד, משהו סמלי. מוסר השכל מוסתר, שלא יסולא בפז.

תראו איזה חג חסכוני זה ל"ג בעומר: גם שורפים בו את אוייבינו, גם יורים ב־חץ וקשת, גם משיאים זוגות צעירים, גם מסתפרים. ואת כל זה מספיקים לעשות בלי להפסיק את העבודה אפילו לרבע שעה. די לנו אם נשוחה אותו לראש השנה למשל, שצריכים לבזבז בו שני ימי עבודה בש־ביל דבר כה חסר ערך כמו מחילת עוונות, שממילא כמעט אף אחד אינו מאמין בזה.

אינני חושב שזה מקרה שלא שמתי לב למוסר השכל הגלום בל"ג בעומר. בשביל מה הייתי צריך לשים אליו לב? מה היה יוצא לי אילו שמתי לב? לכל היותר הייתי מחליט להפריד את כל הפונקציות שלו ולהעניק לכל אחת מהן יום חג משלה, כדי שיהיו לנו עוד כמה ימים של בטלה במשך השנה.

כמה שזה לא מקרה שלא שמתי לב עד עכשיו ללקח של ל"ג בעומר. ככה זה גם לא מקרה שכן שמתי לזה לב עכשיו. כבר שבוע ימים שאני נתון כולי תחת רושם נאומו האחרון של שר האוצר, בו אמר, שכל תקוותנו וכל קיומנו, תלויים עכשיו בהעלאת פריון עבודה, בחסכון לאומי ו־במניעת ביזבוז. תחת רושם זה התחלתי לבדוק את כל הערכים המקודשים שלי וככה זה יצא שגיליתי את ל"ג בעומר.

עכשיו, אחרי שגיליתי אותו, אני אומר לעצמי כך: אם חג אחד יכול לאחד ב־תוכו חמש מצוות ולא קורה לו על־ידי כך שום דבר וגם התודעה היהודית נש־ארת בחיים, אז למה שלא נאחד בצורה זו עוד כמה וכמה חגים ועל־ידי כך נמנע ביזבוז, נעלה את פריון העבודה ואולי גם לא יהיה צורך במלוה חובה.

יש לנו שבעה ימים של חג סוכות ו־שבעה ימים של פסח. מדוע שלא נרכיב משניים אלה חג אחד, שבו יאכלו את ה־מצות בתוך סוכה ויעשו הקפות עם חרוסת, מרור וזרוע נטויה? מדוע זה לא נשפוך את היין של דצ"ך עד"ש באה"ב עם ניענוע הלולב ונספר ביציאת מצריים כל הלילה בשימחת בית־השואבה?

את ראש השנה נאחד עם הראשון ל־אפריל ועם הסילבסטר ואז לא נצטרך לקום למחרת בבוקר לעבודה עם הנגובר, אחרי ליל־משתה פרוע. את חג החנוכה אפשר יהיה לחוג יחד עם פורים, יום העצמאות ותשעה באב, ובהזדמנות זו נוכל לקלל בנשימה אחת את היוונים, את הרומאים, את אחשוורוש, את האנגלים ואת הער־בים. במקום שלושה ימי צום — צום גדליהו, תענית אסתר ויום כיפור — אפשר יהיה לצום רק יום אחד וככה נחסוך לא רק ימי עבודה, אלא גם בריאות.

יתכן מאוד שיהיו כאלה שירצו לצ־עוק שזאת הצעה מהפכנית שאין לה תק־דים. אבל צעקה כזאת לא תהיה במקומה, כי רק לפני ימים מספר היה לנו תקדים כזה, כאשר חגגנו את האחד במאי ואת יום השואה ביום אחד ואף אחד לא פצה פיו וציפצף.

עם כל היתרונות שיש לשיטה זו מבחי־נה לאומית ועד כמה שדבר זה ניתן ל־ביצוע באופן מעשי, אינני יכול להתעלם מ־חסרון אחד קטן: בשום פנים אינני מצליח לזוג חג מתאים עם ט"ו בשבט. חשבתי בתחילה שאפשר יהיה לחוג אותו עם חג השבועות, אבל זה לא מסתדר, מפני שאי־אפשר באותו זמן גם לנטוע עצים וגם לספור את העומר. ניסיתי לעשות את זה כמה פעמים ובכל פעם התבלבלתי. או שהעץ נשתל לי עקום, או שטעיתי ב־ספירה. יתכן מאוד שלא תהיה ברירה אלא להשאיר את ט"ו בשבט כמו שהוא, זכר לחורבן.

אינדכס המהירות

כולנו מכירים את אינדכס־יוקר־המחיה, את עליותיה וירידותיה של רמת־החיים ו־אפילו את אינדכס שערי הבורסה בפירסומי בנק אלרן. מה שאין אנו מכירים, זה אינ־דכס מהירות הצדק, או במלים אחרות: כמה זמן לוקח להזמין את המשטרה?

באופן תיאורטי, אין כאן שום אינדכס. בהתאם לחוקה שאיננה ובהתאם לכל מיני הוראות תקשי"ר שישנן, אבל אף אחד לא ראה אותן, צריכה המשטרה להופיע מייד, במהירות המכסימאלית, מינוס הזמן המת־בזבז על חיוג, טעות במספר, הלו־הלו ו־מהירות התגובה של מערכת העצבים ה־אוטונומית. זה הכל, כמו שאמרנו כבר, באופן תיאורטי. באופן מעשי זה תלוי בדבר אחר: תלוי בשביל מה.

אם אתה, נניח, פקיד הסוכנות, ואתה מרים את השפופרת בשביל להודיע למשטרה שעולים ממושב עולים באו לעשות שביתת־שבת במשרד, אז המשטרה תופיע במהירות הבזק. אפילו בלי מינוס חיוג, טעות ב־מספר, הלו־הלו ובלי כל עיכוב במהירות התגובה של מערכת העצבים הבלתי־תלויה. בתנאים מסויימים אפשר להחיש את בואה של המשטרה עוד יותר, אם מו־דיעים לה שהקומוניסטים עורכים הפגנה ב־כיכר דיזנגוף. במקרה כזה תמהר המשט־רה כל כך, שהיא תהיה שם שעה וחצי לפני שקוראים לה, וזהו שיא של מהירות לא רק לגבי מהירות משטרה, אלא אפילו לגבי מהירות האור (300.000 ק"מ בשניה). תוצאות שונות לגמרי אפשר לקבל אם מודיעים למשטרה שמומחה סיוע אמריקאי, השוהה בישראל במסגרת משלחת הסיוע הטכני, גנב את ראש הפסל מקיסריה. ב־מקרה הזה נוסעת המשטרה לאט־לאט ו־מקווה, שעד שהיא תגיע אליו, ימות מומ־חה הסיוע מזיקנה, או יחזירוהו למולדתו כדי לקבל פנסיה.

תוצאות דומות, אם כי לוטות במקצת ב־ערפל, אפשר לקבל לאחר שמודיעים ל־משטרה שפקידה במשרד האוצר, או בנקים מסויימים, שידעו מראש על הפיחות, ניצלו את הידיעה כדי להתעשר. במקרים האלה נוסעת הניידת מהר מאוד, אבל בחסות מסך עשן כה סמיך, עד שאינה יכולה למצוא את הדרך.

אני יודע מה שאתם חושבים, אבל בכוונה אינני מזכיר כמה זמן לוקח למשטרה לה־גיע כאשר מישהו מתלונן שחוגים דתיים גנבו את הילד שלו בשביל להציל אותו מהמיסיון, מפני שהמקום הזה נחוץ לי בשביל לומר על המשטרה קצת זכות: היא ממהרת מאוד (לא יותר מ־24 שעות) להציב שוטר במושב קוממיות, כאשר הרב מנדלסון מתלונן ששולחים לו בדואר מכתבי איום.

אילו זה היה הכל עניין של מקרה ושל פרוטקציה, אפשר היה להגיד שהמשטרה איננה בסדר. אבל מי שבוחן את הדברים מקרוב יותר ובעין בלתי משוחדת, יכול לגלות בכולם חוקיות אובייקטיבית בלתי־תלויה כמעט ברצונם הטוב או הרע של בני האדם. חוקיות אובייקטיבית זו, שעוד מעט אציג אותה לפניכם בצורת דיאג־ראמה של פקטורים, משחררת את המש־טרה מכל אחריות ומטהרת אותה מכל רבב לא הגנב אשם, אלא החור אשם.

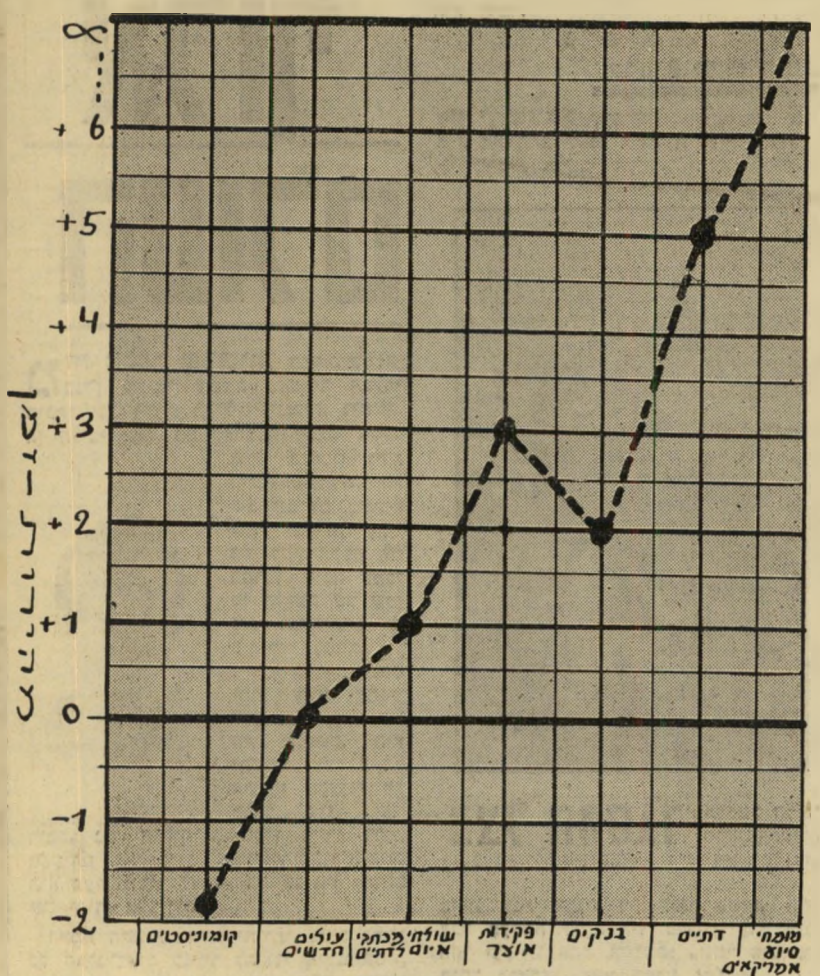

אינדכס מהירות הצדק הוא פונקציה של שני פקטורים

כה אמר טוסבראהינדי

הטימטום הוא המשך המדיניות בדרכים אחרות.

וכך שאל הילד הקטן את ארבעת הקושיות בסוכה נאה, כששאר המסובים עונים לו בנענועי ללוב.